

Tipologia de preguntes a escala metodològica

Autora: Montserrat Domènech
Març 2025

Introducció

Dins d'un llistat de preguntes és important incloure'n de diferents tipologies amb l'**objectiu** que l'estudiantat no només respongui preguntes memorístiques i de contingut, sinó també de caràcter pràctic, de reflexió i de metacognició. Per exemple, les preguntes obertes poden fomentar una resposta més reflexiva i detallada, mentre que les preguntes de situacions hipotètiques poden avaluar la capacitat de l'estudiant per aplicar els seus coneixements en contextos nous o desafiaments reals.

Les preguntes han de donar resposta als continguts treballats al llarg de l'assignatura, podent ser de diferents tipologies que, en el moment de la prova es poden combinar.

Reproductives

Aquesta tipologia de preguntes, de caràcter més memorístic, requereixen que l'estudiant recordi i repeteixi informació específica que ha estudiat.

Exemple

Definir conceptes, fer enumeracions, escriure fórmules químiques o matemàtiques; recitar lleis o articles legals de memòria, etc.

Comprensió

Aquestes qüestions avaluen la capacitat de l'estudiant per entendre i explicar conceptes o idees.

Exemple

Exposar amb les seves paraules algun concepte, model, estratègia, etc.

Reflexió o anàlisi

Les preguntes de reflexió o anàlisi demanen a l'estudiant que pensi críticament sobre un tema, analitzi informació o faci connexions entre idees.

Exemple

Analitzar com impacta el canvi climàtic en les economies emergents; reflexionar sobre com afecta la filosofia platònica en el pensament modern, etc.

Aplicació pràctica de continguts

Aquestes qüestions avaluen la capacitat de l'estudiant per utilitzar coneixements o tècniques en situacions pràctiques noves o concretes...

Exemple

Explicar com es podrien aplicar els principis de l'economia circular a una PIME; com podria abordar una alcaldia el tema de la contaminació acústica, etc.

Síntesi

Demanen a l'estudiantat combinar idees, conceptes o coneixements de diverses fonts o àrees per crear una comprensió nova i global sobre un tema. Són útils si es vol fomentar la capacitat de combinar i connectar idees, crear solucions innovadores o desenvolupar nous punts de vista a partir de la informació prèviament adquirida.

Exemple

Explicar quina solució integradora proposaria per fer front a la crisi energètica mundial; resumir quina relació mantenen dos corrents psicològics, etc.

Valoració o avaluació

Aquestes preguntes avaluen la capacitat de l'estudiantat per emetre judicis basats en criteris específics, o per comparar i contrastar diferents punts de vista.

Exemple

Donar l'opinió personal sobre la legalització de les drogues recreatives; exposar diferents avantatges i inconvenients de mantenir les centrals nuclears actives, etc.

Resolució de problemes

En aquest cas, aquestes preguntes requereixen que l'estudiant identifiqui un problema, analitzi possibles solucions i determini la millor manera de resoldre'l.

Exemple

Explicar com abordaria un conflicte entre dos companys de feina; exposar quines estratègies utilitzaria per millorar la productivitat d'un equip de treball, etc.

Creativitat

En aquesta tipologia se li demana a l'estudiant que demostrï la seva capacitat per pensar de manera innovadora o original.

Exemple

Explicar les característiques d'un nou producte tecnològic per millorar la comunicació interna d'una empresa; imaginar com es representaria la llibertat en una obra d'art...

Hipotètiques

Aquestes preguntes demanen a l'estudiant que imagini una situació no real i reflexioni sobre com actuaria o quines conseqüències podria tenir.

Exemple

Imaginar quines propostes de millora faria si fos el cap del departament de màrqueting d'una multinacional.

Clarificació d'una activitat o part d'ella

Aquesta tipologia de preguntes ens ajudarien a corroborar l'autoria d'una activitat o en aprofundir en algun aspecte d'una activitat lliurada.

Exemple

Justificar alguna definició o decisió inclosa en algun Repte o PAC; demanar que expliqui més profundament algun contingut treballat en alguna activitat, etc.

Justificació

Les preguntes de justificació demanen a l'estudiantat que argumenti i defensi una opinió, decisió o punt de vista, proporcionant raons i proves per donar suport a la seva posició.

Exemple

Posicionar-se respecte a l'ús de les energies renovables envers les energies fòssils: justificar perquè és necessària la lectura per al desenvolupament intel·lectual dels infants...

Pensament crític

Consisteixen a analitzar, avaluar i elaborar judicis crítics sobre un tema o qüestió. Solen ser preguntes obertes i no tenen una resposta correcta o incorrecta, si no que se centren en la qualitat de l'argumentació i la capacitat per considerar múltiples perspectives. Ajuden a desenvolupar habilitats com l'anàlisi, la resolució de problemes complexos, la síntesi o l'avaluació.

Exemple

Exposar els avantatges i desavantatges del model educatiu actual o reflexionar sobre les implicacions ètiques de l'ús d'animals en experiments per a la indústria cosmètica...

Comparatives

Aquestes preguntes avaluen la capacitat de l'estudiant per comparar dos o més conceptes, idees, fenòmens o situacions i destacar les seves similituds i diferències.

Exemple

Explicar les principals diferències entre dues obres literàries, comparar la visió del "temps" que tenien Aristòtil i Kant, etc.

Interdisciplinàries o de connexió

Requereixen que l'estudiant faci connexions entre diferents àrees de coneixement o disciplines.

Exemple

Relacionar els avenços en biotecnologia amb qüestions ètiques en medicina, analitzar la influència de la literatura del segle XIX en els moviments socials i polítics de l'època...

Metacognició

Busca reforçar l'autoregulació i l'eficàcia de l'aprenentatge mitjançant preguntes que fomenten la reflexió sobre el mateix procés, cosa que permet als estudiants identificar les seves estratègies, millorar el seu rendiment i desenvolupar una planificació més conscient.

Exemple

Explicar com ha arribat a una conclusió, justificar el mètode utilitzat per a la resolució d'un problema, reflexionar sobre altres maneres d'haver treballat en equip, realitzar una valoració personal sobre el seu progrés dins de l'assignatura...

Universitat Oberta
de Catalunya

UOC

 UOC.universitat
 @UOCuniversitat
 UOCuniversitat

Universitat Oberta
de Catalunya

 facebook
 @twitter
 instagram

 UOC.universitat
 @UOCuniversitat
 UOCuniversitat

UOC